

**Narodna banka na
Republ i ka Makedon i ja**

**Mese~na
in f o r m a c i j a**

9 / 2005

noemvri 2005 godina

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulativa vo Republika Makedonija vo septemvri 2005 godina	4
I. Dvi`ewa vo realniot sektor	6
II. Monetarni dvi`ewa	7
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa	9
Pri log tabeli	12

Poznačajni ekonomski nastani i promeni vo zakonska ta regula tiva vo sept emvri 2005 godina

- ❖ Na 1 sept emvri 2005 godina be{e potpi{an privremen dogovor za slobodna trgovija pome|u Republika Makedonija i Kosovo. Privremeniot dogovor za slobodna trgovija je se implementira spored pravilata na STO, a negovoto vremetraewe e povrzano so mandatot na UNMIK. Stanuva zbor za asimetri~en dogovor so koj se oficijalizira voveduvaweto carini za makedonski proizvodi koi je se izvezuvaa t vo Kosovo. Imeno, uvozot na proizvodi od Kosovo vo Makedonija e so bescarinski tretman, dodeka pak za uvozot na proizvodi od Makedonija vo Kosovo e predviden bescarinski tretman za 90% od proizvodite, osven za osum proizvodi (nafteni derivati i neкои zemjodelski proizvodi) za koi carinata postepeno je se namaluva vo tranziciski period od dve ipol godini (do 2008 godina, koga tie potpolno je bida t ukinati).
- ❖ Od 1 sept emvri 2005 godina novoformiranata brokerska ku}a „Ilirika investments“ zapo~na so trguvawe na Makedonskata berza, po ispolnuvawena site predvideni uslovi za trguvawe na makedonskiot pazar na kapital. So toa, vkupniot broj brokerski ku}i, i voedno ~lenki na Makedonskata berza, ja dostigna brojkata petnaeset.
- ❖ Nova kompanija na makedonskiot osiguritelni pazar - „Osiguritelna polisa-nacionalna grupacija za osiguruvawe“. Dosega, osiguritelniot pazar go so~inuvaa devet osiguritelni kompanii i ~etiri osiguritelno-brokerski dru}tva.
- ❖ „Komercijalna banka“ a.d. Skopje po ~etvrti pat e izbrana za Banka na godina ta od svet ski renomirano to spisanie The Banker.
- ❖ Novini vo bankarskata tehnologija vo zemjata: nekolku meseci po izdavaweto na prvi te plate`ni karti~ki so ~ip-tehnologija, vo po~etokot na sept emvri UNI banka ja primeni i najnovata visoka tehnologija na komunikacija me|u bankomatite. Ovaa tehnologija ovozmo`uva GPRS-komunikacija me|u bankomatite i procesing-centarot, niz GSM-mre`ata, so posreds t vo na mre`ata na „Mobimak“ kako medium.
- ❖ Na 1 sept emvri, makedonskata grade`na kompanija „Granit“ a.d.Skopje go potpi{a vt oriot posledovaten dogovor za rabota vo Ukraina, vo vrednos t od 45 milioni evra. Proek tot e finansiran od Evropskata banka za obnova i razvoj.
- ❖ Na 6 sept emvri, Regulatornata komisija za energetika £ dade licenca na „Lukoil Makedonija“ d.o.o.e.l. Skopje za skladirawe nafta i nafteni derivati i za trgovija so niv. Spored soop{ t enieto na Regulatornata komisija za energetika, ova se prvi licenci za vr{ewe energets ki dejnos ti izdadeni od strana na Komisijata, a vo teke postapkata za izdavawe licenci i na drugi pret prijata koi soglasno so Zakonot za energetika se dol`ni da pribava t licenca za vr{ewe energets ki dejnos ti.
- ❖ Od 6 sept emvri 2005 godina, spored odlukata na Regulatornata komisija za energetika, rafineriski te i maloprod a`ni te ceni na nafteni te derivati vo prosek se zgolemeni za 2,83% i 2%, soodvetno. Zgolemuwaweto na ceni te na nafteni te derivati na doma{nio t pazar e poradi nivniot porast na svet ski ot pazar vo prethodnite ~etirinaeset dena. Na 19 sept emvri 2005 godina, Regulatornata komisija za energetika donese odluka za namaluvawe na rafineriski te i maloprod a`ni te ceni na nafteni te derivati, vo prosek, za 6,33% i 3,97%, soodvetno (efektot od ovaa odluka vrz op{ toto nivo na ceni te vo ekonomijata je dojde do izraz vo sledniot mesec, soglasno so karakterot na statisti~ko to snimawe na ceni te).
- ❖ Na 8 sept emvri 2005 godina, Komisijata za preobrazba na ESM gi usvoi predlog-zaklu~oci te okolu privatizacija ta na ESM. Imeno, prvata faza od privatizacija ta na ESM opfa}a prod a`ba na 90% od akcii te na „Elektrost opanstvo na Makedonija“ a.d. i 100% od akcii te na TEC „Negotino“ vo dr`avna sopstvenost, na strategiski investitor.

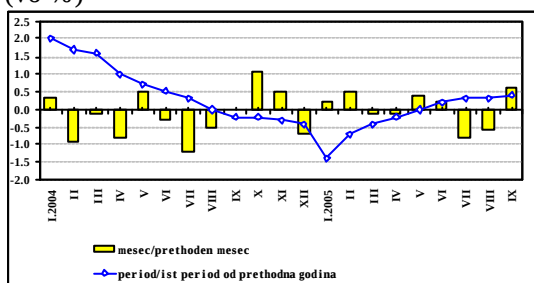

- ❖ Vo septemvri 2005 godina, Vlada ta ja izbra „Sitigrup“ od London kako banka { to je ja podgotv idna ta emisija na prvi te makedonski obvrznici (evro-obvrznici). Izborot be{e napraven pome|u ponudi od vkupno edinaese t najakt ivni invest iciski banki vo svet ot.
- ❖ Polska ta kompanija „Arlen“ gradi fabrika vo Del~evo za proizvodstvo na tekst ilni proizvodi nameneti za pazari te vo EU. Stanuva zbor za zaedni~ka invest icija so makedonski part ner. Invest icijata e realizirana po pove}emese~ni pregovori i so asist encija na makedonska ta Agencija za st ranski invest icii.
- ❖ Na 15 septemvri 2005 godina, Svetska banka odobri 15 milioni evra za proekt ot za reformi na `eleznicite vo Makedonija. Proekt ot je gi olesni reformite na makedonski te `eleznici i jeja podobri nivna ta produkt ivnost i efektivnost.
- ❖ Od 20 septemvri 2005 godina zapo~nuva za~lenuvaweto na vrabotenite vo dvata privatni penziski fonda, soglasno so reformat a vo penziskiot sistem. Za novovrabotenite po 1 januari 2003 godina za~lenuvaweto e zadol`itelno, dodeka za drugi te vraboteni za~lenuvaweto e na dobrovolna osnova (kraen rok za za~lenuvawe e 31.12.2005 godina).
- ❖ Nov proizvod na kredit niot pazar: „Stopanska banka“ a.d. Skopje vovede revolving-kredit, odnosno kredit koj{ to im ovozmo`uva na korisnicite so edno barawe da dobija t kredit koj{ to e na raspologawe neograni~eno vreme.
- ❖ Mesna ta indus trija „Pilko“, kompanija ta za proizvodstvo na zdrava hrana „Vitalija“ i kompanija ta za proizvodstvo na sokovi „Gudalat“ dobija sertifikati za implemen tirawe na evropski standardi za bezbedna hrana. Primena ta na ovie standardi ovozmo`uva upravuvawe so kvali tet ot na hranata, kako preduslov za gradewe izvozni potencijali i zgolemena konkurentnost na doma{nite proizvodi i kompanii na visokoselektivni te pazari na EU.
- ❖ Novi zakonski propisi:
 - Zakon za parni~na pos tapka i Zakon za revizija („Slu`ben vesnik na RM“ br. 79/2005);
 - Zakon za Uprava ta za javni prihodi („Slu`ben vesnik na RM“ br. 81/2005).

I. Dvi`ewa vo realniot sektor¹

Vo septemvri 2005 godina tro{ocite na `ivotot zabele`aa porast od 0,6% vo odnos na predhodniot mesec. Mese~noto zgolemuwawe e determinirano od porastot na tro{ocite kaj re~isi site kategorii vo strukturata na indeksot. Pritoa, najzna~en porast e registriran vo grupata „soobrajajni sredstva i usluzi“ (za 2,4%), {to glavno se dol`i na povisokite ceni na te~nite goriva i maziva (za 5,4%). Od druga strana, pad na mese~na osnova e registriran edinstveno kaj grupata „obleka i obuvki“ (za 0,3%), dodeka tro{ocite za ishrana ostanaa nepromeneti. Od strukturen aspekt, mese~niot porast na stapkata na inflacija se dol`i na istovremeniot porast na tro{ocite za stoki i za usluzi (za 0,4% i 1,3%, soodvetno). Godi{nata stapka na inflacija vo septemvri 2005 godina iznesuva 1,1%. Prose~nata stapka na inflacija vo prvite devet meseci od 2005 godina iznesuva 0,4%, glavno poradi povisokite tro{oci za tutun i pijalaci i za soobrajajni sredstva i usluzi.

Grafikon 1
Tro{oci na `ivotot
(vo %)

Indeksot na *cenite na malo* vo septemvri 2005 godina bele`i porast od 1,6% vo odnos na avgust 2005 godina, reflektiraj{i go porastot na cenite na neprehranbenite industriski proizvodi, industrisko-prehranbenite proizvodi i na pijalacite (za 1,8%, 0,4% i 0,3%, soodvetno). Trendot na namaluvawe na cenite na zemjodelskite proizvodi registriran vo izminatite dva meseca, prodol`i i vo septemvri, pri {to na mese~na osnova tie se poniski za 2,4%. Strukturno analizirano, mese~noto zgolemuwawe na indeksot na cenite na malo se dol`i na povisokite ceni na stokite i uslugite (za 1,1% i 2,3%, soodvetno). Na

godina osnova i vo prosek e registriran porast na cenite na malo (za 3,3% i 1,9%, soodvetno), {to se dol`i na istovremeniot porast na cenite kaj stokite i uslugite.

Cenite na proizvodelite na industriski proizvodi vo septemvri 2005 godina se povisoki za 1,2% vo odnos na prethodniot mesec, kako rezultat na povisokite ceni vo prerabotuva~kata industrija (za 1,5%), vo uslovi na nepromeneto nivo na ceni vo ostanatite dva sektora. Mese~niot porast na cenite vo prerabotuva~kata industrija proizleguva od zgolemenite ceni na proizvodelite na nafteni derivati (za 9%, soglasno so odlukata na Regulatornata komisija za energetika od 06.09.2005 godina za zgolemuwawe na rafineriskite ceni na naftenite derivati za 2,83%) i na proizvodelite na prehranbeni proizvodi (0,8%). Vo odnos na istiот mesec od prethodnata godina, cenite na proizvodelite na industriski proizvodi vo septemvri 2005 godina se povisoki za 5,0%. Vo prosek, vo prvite devet meseci od 2005 godina, vo odnos na istiот period od 2004 godina, proizvodstvenite ceni se povisoki za 3%, glavno zaradi povisokite ceni vo prerabotuva~kata industrija (za 3,6%, pri najizrazen porast na cenite na proizvodelite na nafteni derivati za 30,3% i elektri~ni ma{ini i aparti za 4,1%).

Fizi~kiot obem na industriskoto proizvodstvo vo septemvri 2005 godina ostvari visok mese~en porast od 10,5%. Porastot na industriskoto proizvodstvo e voobi~aena pojava za ovoj mesec od godinata, kako rezultat na intenziviraweto na proizvodstvenata aktivnost po zavr{uvaweto na godi{nata odmori. Porastot e seopfaten, odnosno zgolemuwawe na proizvodstvoto e registrirano vo sedumnaeset od vkupno dvaeset i ~etiri industriski granki, {to pretstavuva 83,4% od vkupnoto proizvodstvo. Od aspekt na poodelni sektori, porastot na vkupnoto industrisko proizvodstvo proizleguva od zgolemenoto proizvodstvo vo site tri sektori: vo “prerabotuva~kata industrija” za 9,2%, vo “snabduvaweto so elektri~na energija, gas i voda” za 19,9% i vo sektorot “vadewe rudi i kamen” za 2,1%. Vo ramki na prerabotuva~kata industrija, kako

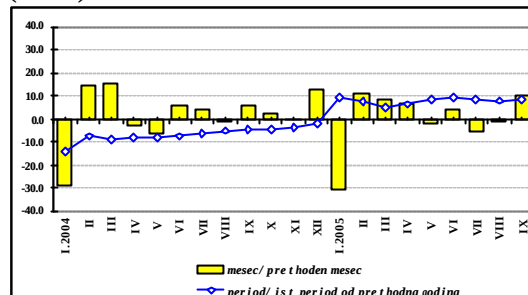
¹ Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

dominanten sektor, četirinaeset od ukupno dvaeset prerabotivački granki bele`at porast na proizvodstvo, koji so`inuuat 62,9% od ukupno proizvodstvo. Pritoa, kako najzna`ajni se izdvojuuat: proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci (14,4%), proizvodstvo na tekstilni i tkacenini (31,1%), proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe krzno (21,3%), proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali (18,1%) i proizvodstvo na osnovni metali (0,8%).

Visokata mesečna stapka na porast na industriskoto proizvodstvo uslovi intenzivirawe na porastot na godi`na i kumulativna osnova. Taka, vo septemvri 2005 godina industriskoto proizvodstvo bele`i porast od 9,4% vo odnos na istiot mesec od prethodnata godina. Kumulativno nabquduvao, vo prvite devet meseci od 2005 godina industriskoto proizvodstvo e

povisoko za 8,2% vo odnos na istiot period od 2004 godina, vo uslovi na porast na proizvodstvo vo sektorite "vadeve rudi i kamen", "prerabotivačka industrija" i "snabduvawe so električna energija, gas i voda" za 23,1%, 9,3% i 2%, soodvetno.

Grafikon 2
Industrisko proizvodstvo
(vo %)

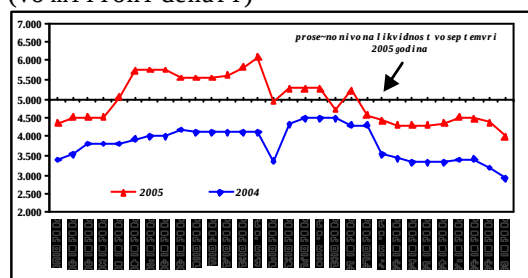
II. Monetarni dvi`ewa

Vo septemvri 2005 godina, *ukupnite likvidni sredstva na bankite*² na mesečna osnova se namalija za 6,3% i na krajot na mesecot se svedoa na 3.991 milion denari. Od aspekt na tekovite na kreirawe i povlekuvawe likvidnost, *deviznite transakcii na NBRM* pretstavuvaa dominanten tek na kreirawe likvidnost. Vo ovaa nasoka deluvaa i sredstvata na denarskata smetka na dr`avata, koji vo sklad so planiranata dinamika na tro`ewe sredstva od buxetot se namalija za 3,1%. Likvidnosta vo bankarskiot sistem kreirana vrz ovie osnovi be`e neutralizirana preku povisokiot interes za vlo`uvawe vo blagajnički zapisi (povisoko nivo na mesečna osnova za 1.649 milioni denari) i preku zgolemenata pobaruvačka na gotovi pari.

*Prose`nata dnevna likvidnost na bankarskiot sistem* vo septemvri 2005 godina iznesuva 4.965,8 milioni denari, {to pretstavuva nezna`itelan pad od 0,3% vo odnos na prethodniot mesec. Gledano od aspekt na dinamikata, likvidnosta na bankite ima`e voobi`aena dinamika. Imeno, vo prvata polovina na mesecot e registriran porast koj korespondira so kumuliraweto likvidni sredstva od strana na bankite za ispolnuvawe na obvrskata za

zadol`itelna rezerva<sup>3</sup>, dodeka vo vtorata polovina na mesecot (neposredno po isplatata na danocite) e zabele`ano namaluvawe na likvidnosta. Vo septemvri 2005 godina, vi`okot likvidni sredstva na bankite nad obvrskata za zadol`itelna rezerva iznesuva 7,9% (7,3% vo prethodniot mesec).

Grafikon 3
Dnevna dinamika na likvidnosta na bankite
(vo milioni denari)

Na *institucionaliziraniot pazar na pari*, vo septemvri 2005 godina be`e ostvaren ukupen promet od 470,9 milioni denari, {to pretstavuva zgolemuvawe od 17,7% vo odnos na prethodniot mesec. Pritoa, vo uslovi na relativno usoglasena pobaruvačka i ponuda na likvidni sredstva

² Vkluuva smetka na bankite kaj NBRM i gotovina vo blagajna na bankite.

³ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovniot mesec do 10. den vo sledniot mesec.

i relativno ponisko nivo na likvidnost vo bankarskiot sistem, realiziranata kamatna stopka dostigna 9,35% (9,2% vo avgust 2005 godina). Obemot na realizirani transakcii vo *bilateralnite meubankarski trgovawa* se namali za 2,4 pati vo odnos na prethodniot mesec i iznesuwa 744 milioni denari. Prosečnata kamatna stopka na meubankarskiot pazar na pari (dvata segmenta) vo septemvri iznesuwa 9,1%, nasproti 9% vo prethodniot mesec.

Na krajot na septemvri 2005 godina vo odnos na krajot na prethodniot mesec, primarnite pari⁴ se namali za 0,9%, odrazuvaj i go padot na vkupnite likvidni sredstva na bankite. Od druga strana, mesečniot porast na depozitnite pari (od 2,7%) i na gotovite pari vo optek (od 0,8%) determiniraa rast kaj monetarni agregat M1 od 1,8%, na mesečna osnova. Vo uslovi na porast na kratkoročnite denarski i devizni depoziti, monetarni agregat M2 na mesečna osnova se zgolemi za 2,3%. Namaluvaweto na dolgoročne devizni depoziti (koi imaat malo učestvo vo depozitnata baza na bankite) determiniraa neznatno poniska stopka na porast kaj naj irokiot monetaren agregat M4 od 2,2% na mesečna osnova. Na godišna osnova, monetarnite agregati M2 i M4 se povisoki za 14,1% i 13,7%, soodvetno.

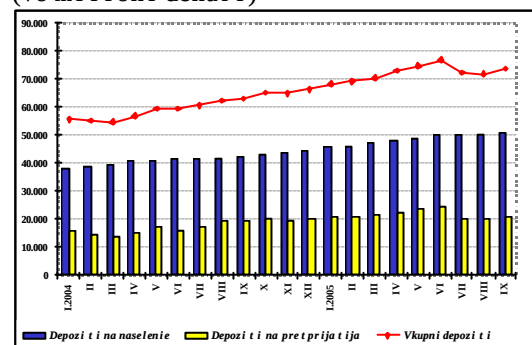
Tabela 1
Monetarni agregati i nivnite komponenti
(vo milioni denari)

	30.09.2005 godina	mesečna promena	godišna promena
		vo %	vo %
Gotovi pari vo optek	13.490	0,8	1,3
Depozitni pari	14.416	2,7	10,5
Monetaren agregat M1	27.906	1,8	5,8
Kratkoročni denarski depoziti	20.732	4,3	6,6
Monetaren agregat M2-denarski del	48.638	2,8	6,2
Kratkoročni devizni depoziti	48.142	1,9	23,4
Monetaren agregat M2	96.780	2,3	14,1
Nemonetarni depoziti	4.871	0,0	5,8
-denarski	3.130	8,3	-0,2
-devizni	1.741	-12,1	18,5
Monetaren agregat M4	101.651	2,2	13,7

Vo septemvri 2005 godina, *vkupnite depoziti na bankite*⁵ zabeleaa zgolemuwawe od 2,4%, determinirano od rastot na denarskite i deviznite depoziti. Taka, denarskite depoziti na mesečna osnova se zgolemija za 4,8%, pri

istovremen porast na kratkoročnite i dolgoročne depoziti vo nivni ramki (za 4,3% i 8,3%, soodvetno). Vkupnite devizni depoziti zabeleaa relativno poniska stopka na porast (od 1,3%) koja vo uslovi na pad na dolgoročne devizni depoziti vo celost e determinirana od porastot na nivnata kratkoročna komponenta (za 1,9%). Sektorskata analiza poka uva zgolemuwawe na depozitite na naselenieto za 1% na mesečna osnova, pri istovremen porast na depozitite oročeni na kratok i dolg rok (za 1% i 2,3%, soodvetno). Od aspekt na valutnata struktura, neznačitelan mesečen pad od 0,2% e registriran kaj denarskite depoziti na naselenieto, dodeka depozitite vo stranska valuta zabeleaa porast od 1,5%. Depozitite na pretprijatijata na mesečna osnova se povisoki za 4,2%, glavno zaradi povisokoto nivo na oročeni denarski depoziti do eden i do tri meseci. Na godišna osnova (septemvri 2005 godina / septemvri 2004 godina) vkupnite depoziti se povisoki za 16,9%.

Grafikon 4
Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

*Vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor*⁶ vo septemvri 2005 godina se zgolemija za 1,7%. Pozitivnata mesečna dinamika na vkupnite plasmani proizleguva od istovremeni porast na plasmanite vo doma i vo stranska valuta (za 1,1% i 3,3%, soodvetno). Pritoa, i pokraj porastot na kratkoročnite denarski i devizni krediti, dominanten pridones vo porastot na kreditiraweto imaat dolgoročne krediti vo denari nasoeni kon sektorot „naselenie“ (mesečen porast od 2,5%) i dolgoročne krediti vo stranska valuta alocirani kaj

⁴ Analizata se odnesuva na primarnite pari bez zadolžitelnata rezerva na deviznite depoziti.

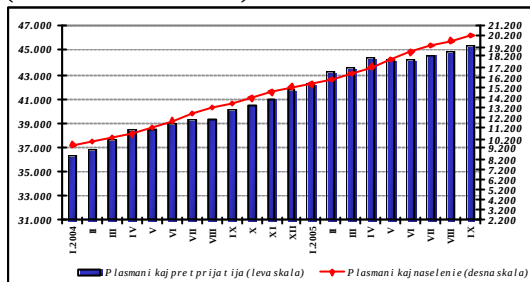
⁵ Od maj 2005 godina, podatocite za depozitite i kreditite na bankite se bez „Radobank“ a.d. Skopje, na koja NBRM E ja ukina dozvolata za osnovawe i rabotewe na banka na 27.05.2005 godina.

⁶ Od januari 2005 godina, kreditite na bankite se analiziraa bez iznosot na presmetanata nenaplatena kamata po krediti.

⁷ Gi vkluuvaat i denarskite krediti so devizna klauzula.

korporativniot sektor (porast od 4,1%). Analizirano po sektori, vkupnite plasmani na naselenieto i pretprijatijata se zgolemija za 2,6% i 1,1%, soodvetno, na mesečna osnova. Godišniot porast na vkupnite plasmani iznesuva 22%.

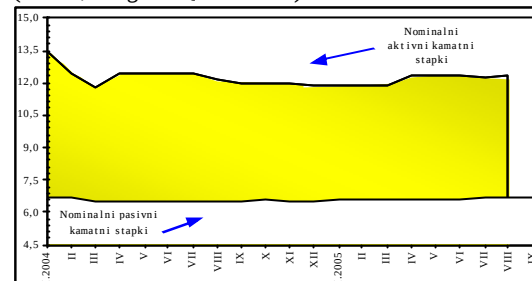
Grafikon 5
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

Vo septemvri 2005 godina ne bea registrirani poznajni promeni vo *kamatnata politika na bankite*. Taka, prosečnata ponderirana aktivna kamatna stopka na bankite (na kratkoročnite denarski krediti) vo odnos na prethodniot mesec e povisoka za 0,1 procenten poen i vo septemvri iznesuva 12,3%. Istovremeno, prosečnata ponderirana pasivna kamatna stopka (na trimesečnite denarski

depoziti) iznesuva 6,63% (6,62% vo prethodniot mesec).

Grafikon 6
Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*
(vo %, na godišno nivo)

*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti, pri što se vključeni i denarskite krediti so devizna klauzula.

Prosečnata ponderirana kamatna stopka na kratkoročnite devizni krediti vo septemvri 2005 godina iznesuva 7,53% i vo odnos na prethodniot mesec e poniska za 0,1 procenten poen. Kamatnata stopka na trimesečnite depoziti vo evra se dvie i vo interval od 1% do 3,26%, dodeka kamatnata stopka na trimesečnite depoziti vo američanski dolari se dvie i pomeđu 0,90% i 2,63%.

III. Nadvori {notrgovski i devizni dvi`ewa

Nadvore {notrgovskata razmena na Republika Makedonija vo septemvri 2005 godina iznesuva 365,8 milioni evra⁸ i na mesečna osnova e povisoka za 17%. Vo septemvri 2005 godina, izvozot na stoki, vo iznos od 143,8 milioni evra (vtor istoriski najvisok mesečen izvoz⁹), zabele`a porast od 22% vo odnos na prethodniot mesec, determiniran od zgolemeniot izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, na zelen`uk, ovo {je i nivni proizvodi i na obleka i tekstil. Sporedeno so septemvri 2004 godina, izvozot e povisok za 17,4%. Uvozot na stoki vo septemvri 2005 godina bele`i porast od 14% na mesečna osnova, {to glavno se dol`i na zgolemeniot uvoz na mineralni goriva, `elezo i `elik i nivni proizvodi, na ma`ini, oprema i na vozila. Analizirano na godišno nivo, uvozot bele`i porast od 17,6%. Vo septemvri 2005 godina e realiziran

trgovski deficit vo iznos od 78,2 miliona evra (na mesečna osnova e povisok za 1,7%), a stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz iznesuva 64,8% (na mesečna osnova e povisoka za 4,3 procentni poeni).

Vkupnata nadvori {notrgovska razmena realizirana vo periodot januari - septemvri 2005 godina iznesuva 3.059,2 miliona evra i e povisoka za 16,5% vo odnos na istiot period od prethodnata godina. Izvozot bele`i porast od 23,6% vo odnos na istiot period od 2004 godina, glavno kako rezultat na zgolemeniot izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, na nafteni derivati, hrana i na tutun. Vo prvite devet meseci od 2005 godina uvozot se zgolemi za 12,4% vo odnos na istiot period od 2004 godina, pred s` zaradi zgolemeniot uvoz na mineralni goriva i na `elezo i `elik i nivni proizvodi. Vakvata dinamika na oddelnite komponenti na stokovnata razmena dovede do trgovski deficit vo iznos od 684 milioni evra, koje pomal za 2,9% (ili za 20,8 milioni evra) vo odnos na istiot period od prethodnata godina. Istovremeno e realizirana stapka

⁸ Izvor: Dr`aven zavod za statistika na RM; presmetkite vo evra se izvr`eni vo NBRM.

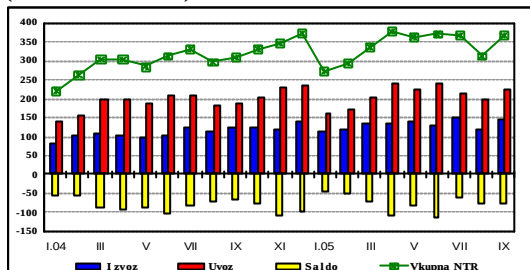
⁹ Najvisoka vrednost na izvozot e registrirana vo juni 2005 godina (153,1 milion evra).

na pokrienost na uvozot so izvoz od 63,5%, koja e povisoka za 5,8 procentni poeni vo sporedba so prvite devet mesece od 2004 godina.

Grafikon 7

Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

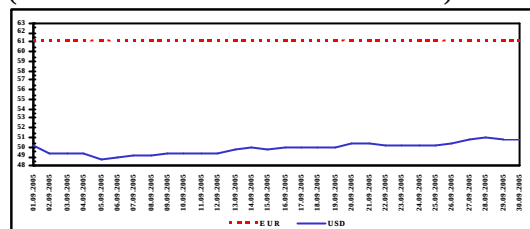
Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Vo septemvri 2005 godina, na *devizniot pazar* se ostvoreni povolni dvi`ewa. Imeno, vkupniot promet ostvari nezna`itelan mese`en pad od 0,6%. Pritoa, vo uslovi na porast na ponudata i pad na pobaruva`kata na devizi (mese`na promena od 17,3% i 20,2%, soodvetno), delovnite banki realiziraa namalen mese`en iznos na neto-proda`ba na devizi. Vo septemvri 2005 godina, NBRM realizira neto-otkup na devizni sredstva na devizniot pazar. *Bruto deviznite rezervi* na krajot na septemvri 2005 godina dostignaa nivo od 876,6 milioni evra i se zgolemija za 53,7 milioni evra vo odnos na avgust 2005 godina. Porastot na bruto deviznite rezervi e rezultat pred s` na zna`itelniot neto-otkup na devizni sredstva na devizniot pazar, ostvarenite kursni razliki, kako i na neto-prilivite vrz osnova na prvata tran`a od Stend-baj aran`manot so MMF (12,4 milioni evra).

Devizniot kurs na denarot vo odnos na evro to na devizniot pazar e stabilen i na 30.09.2005 godina iznesuva 61,23 denari za edno evro. Devizniot kurs na denarot vo odnos na amerikanski dolar na krajot na septemvri 2005 godina iznesuva 50,76 denari za eden amerikanski dolar, pri {to vrednosta na denarot vo odnos na amerikanski dolar zabele`a mese`na depresijacija od 1% (na 31.08.2005 godina se razmenuvaa 50,27 denari za eden amerikanski dolar).

Grafikon 8

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evro to i amerikanski dolar na devizniot pazar
(denari za edinica stranska valuta)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

*Prometot na menuva`kiot pazar* vo septemvri 2005 godina iznesuva 116,4 milioni evra i zabele`a mese`en pad od 2,9%, pri pointenziven pad na pobaruva`kata na devizi vo odnos na padot na ponudata na devizi. Sepak, realiziraniot mese`en neto-otkup na devizni sredstva od naselenieto be`e identit`en kako i vo prethodniot mesec (62 miliona evra, zadr`uvaj{i go primatot na najvisok neto-otkup od 2003 godina navamu).

Vo septemvri 2005 godina, *devizniot kurs na denarot vo odnos na evro to na menuva`kiot pazar* be`e re`isi nepromenet vo sporedba so prethodniot mesec i vo prosek iznesuva 61,44 denari za edno evro. Vo odnos na amerikanski dolar, denarot zabele`a blaga mese`na depresijacija od 0,2%, taka {to vo prosek se razmenuvaa 49,92 denari za eden amerikanski dolar (49,81 denari za eden amerikanski dolar vo avgust 2005 godina).

Sostojbata na nadvore{niot dolg na Republika Makedonija vrz osnova na dolgoro`ni krediti i zaemi*<sup>10</sup> na krajot na septemvri 2005 godina iznesuva 1.643,6 milioni evra, {to pretstavuva porast od 29,8 milioni evra vo sporedba so prethodniot mesec. Porastot na nadvore{niot dolg glavno se dol`i na pogolemiot iznos na koristeni sredstva vo odnos na platenata glavnic, kako i na kursni razliki (vo iznos od 5,7 milioni evra). Pritoa se koristeni sredstva vo visina od 32,8 milioni evra, a vkupnite plateni obvrski iznesuvaat 14,1 milion evra (10 milioni evra glavnic i 4,1 milion evra kamata). Vo septemvri 2005 godina se sklu`eni novi krediti vo iznos od 9,4 milioni evra (vo celost se odnesuvaat na krediti od privatniot sektor). *Kratkoro`niot dolg, koj se odnesuva isklu`ivo na subjekti od privatniot

¹⁰ Prethodni podatoci na NBRM.

sektor, na krajot na septemvri 2005 godina
iznesuva 74,8 milioni evra.

Prilog**Dvi`ewa vo realniot sektor vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	IX.2005 VIII.2005	IX.2005 IX.2004	I-IX.2005 I-IX.2004
	vo %		
Tro{oci na `ivotot	0,6	1,1	0,4
Ishrana	0,0	0,2	-1,4
Tutun i pijalaci	0,1	4,7	5,7
Obleka i obuvki	-0,3	0,9	2,5
Domuvawe	0,5	0,8	0,3
Stan (stanarina, voda, uslugi)	0,1	0,1	0,4
Ogrev i osvetlenie	0,6	1,5	0,9
Higiena i zdravje	0,1	-3,9	-3,6
Kultura i razonoda	1,8	1,2	-0,3
Soobra`ajni sredstva i uslugi	2,4	4,5	4,0
<i>Stoki</i>	<i>0,4</i>	<i>1,3</i>	<i>0,1</i>
<i>Uslugi</i>	<i>1,3</i>	<i>0,2</i>	<i>1,6</i>
Ceni na malo	1,6	3,3	1,9
Zemjodelski proizvodi	-2,4	-1,0	-1,5
Neprehranbeni industriski proizvodi	1,8	5,1	2,7
Industrisko - prehranbeni proizvodi	0,4	-0,1	-1,5
Pijalaci	0,3	-0,2	1,8
<i>Stoki</i>	<i>1,1</i>	<i>3,2</i>	<i>1,3</i>
<i>Uslugi</i>	<i>2,3</i>	<i>3,5</i>	<i>2,9</i>

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 2

Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi*

	IX.2005 VIII.2005	IX.2005 IX.2004	I-IX.2005 I-IX.2004
	vo %		
Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi	1,2	5,0	3,0
Energija	4,1	19,3	10,8
Intermedijarni proizvodi, osven energija	-0,1	-0,6	0,8
Kapitalni proizvodi	0,0	0,0	0,0
Trajni proizvodi za široka potrošnja	0,0	3,0	3,0
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	0,7	2,2	0,5
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>
<i>Prerabotana industrija</i>	<i>1,5</i>	<i>6,1</i>	<i>3,6</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	0,8	1,7	-0,1
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	0,0	0,2	0,3
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	0,0	0,0	-0,5
Proizvodstvo na predmeti za obleku; dorabotka i bove na krzno	0,0	0,0	0,0
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni mediumi	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	9,0	50,7	30,3
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0,0	0,1	0,1
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastičnima	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0,0	0,4	0,1
Proizvodstvo na osnovni metali	0,0	-0,1	0,0
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metalopreraotuvakata faza, osven mašini i uredi	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	0,0	0,0	4,1
<i>Snabduvawe so električna energija, gas i voda</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

*Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 3

Industrijsko proizvodstvo*

	struktura vo %	IX.2005 VIII.2005	IX.2005 IX.2004	I-IX.2005 I-IX.2004
		vo %		
Vkupno	100,0	10,5	9,4	8,2
Energija	21,8	14,5	13,1	3,7
Intermedijarni proizvodi, osven energija	33,8	9,6	10,0	16,1
Kapitalni proizvodi	4,8	1,1	-28,2	-2,8
Trajni proizvodi za široka potrošnja	1,4	20,7	-8,8	-7,8
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	38,1	10,1	12,5	5,2
Vadewe rudi i kamen	1,8	2,1	53,7	23,1
Prerabotuvanka industrija	79,4	9,2	8,0	9,3
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	20,0	14,4	24,1	5,3
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	3,9	-23,0	-5,9	4,4
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	2,5	31,1	18,4	-3,5
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	8,6	21,3	1,7	3,8
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni mediumi	3,9	-7,0	-9,6	3,4
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	3,0	-4,2	23,9	13,3
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	5,9	0,3	-15,7	2,9
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	2,6	22,9	6,8	-5,7
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	8,1	18,1	22,8	15,7
Proizvodstvo na osnovni metali	6,0	0,8	-0,7	49,4
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuvakata faza, osven mašini i uredi	3,8	-1,2	9,7	27,3
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	3,2	17,5	11,4	20,6
Snabduvawe so elektrina energija, gas i voda	18,8	19,9	11,1	2,0

* Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 4

Centralen buxet na Republika Makedonija
(vo milioni denari)

	septemvri 2005			januari-septemvri 2005		
	iznos vo milioni denari	mesečna promena vo %	Struktura vo %	iznos vo milioni denari	kumulativna promena (2005/2004) vo %	struktura vo %
Vkupni buxetski prihodi	5.256	16,2	100,0	45.278	7,9	100,0
<i>Dano~ni prihodi:</i>	4.742	12,6	90,2	39.867	3,6	88,0
- personalen danok na dohod	656	8,4	12,5	5.837	4,4	12,9
- danok od dobivka	189	16,7	3,6	2.303	16,0	5,1
- danok na dodadena vrednost	2.316	24,0	44,1	19.164	3,0	42,3
- akcizi	1.066	-3,4	20,3	8.285	6,5	18,3
- carini	445	3,7	8,5	3.902	-5,3	8,6
- ostanati danoci	70	59,1	1,3	476	17,5	1,1
<i>Nedano~ni prihodi:</i>	151	19,8	2,9	4.605	54,7	10,2
- profit od javni i finansiski institucii	6	0,0	0,1	3.162	2,2 pati	7,0
- administrativni taksi i nadomestoci	125	25,0	2,4	1.204	12,5	2,7
- ostanati administrativni taksi	19	5,6	0,4	182	-5,2	0,4
- ostanati nedano~ni prihodi	1	-50,0	0,0	57	-79,8	0,1
<i>Kapitalni prihodi</i>	363	94,1	6,9	806	75,2	1,8
Vkupni buxetski rashodi	5.295	30,4	100,0	42.392	4,2	100,0
<i>Tekovni tro{oci</i>	4.398	15,1	83,1	38.462	2,4	90,7
- plati i naemnini	1.820	12,2	34,4	16.084	3,2	37,9
- stoki i uslugi	494	26,0	9,3	4.927	1,8	11,6
- transferi	1.945	14,6	36,7	15.650	0,8	36,9
- kamati	139	25,2	2,6	1.801	14,7	4,2
<i>Kapitalni tro{oci</i>	897	3,8 pati	16,9	3.930	26,0	9,3
Buxet sko saldo	-39			2.886		
Finansirawe	39			-2.886		
<i>Prilivi</i>	512			2.478		
<i>Odlivi</i>	473			5.364		

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Tabela 5

Vkupni prihodi i rashodi na fondovite
(vo milioni denari)

	avgust 2005 godina				januari-avgust 2005 godina			
	Vkupni prihodi		Vkupni rashodi		Vkupni prihodi		Vkupni rashodi	
	iznos	mesečna promena vo %	iznos	mesečna promena vo %	iznos	kumulativna promena %	iznos	kumulativna promena %
Socijalni fondovi	4.143	6,8	4.253	6,7	37.295	-0,8	37.679	-0,8
- za penzisko i invalidsko osiguruvawe	2.324	2,0	2.411	7,0	21.201	0,1	21.431	-0,4
- za zdravstveno osiguruvawe	1.255	20,8	1.264	8,2	10.806	0,2	10.971	0,6
- za vrabotuvawe	564	0,4	578	2,1	5.288	-6,1	5.277	-5,1
Fond za patit	246	-6,5	546	82,6	2.323	-9,1	2.403	-14,0

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Tabela 6

Pregled na Narodna banka na Republika Makedonija
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05	VIII.05	IX.05
I. Neto devizna aktiva	41.824	41.909	42.743	43.139	43.547	44.075	45.817	47.694	48.543	51.055
Aktiva	44.686	44.791	45.618	46.026	46.364	46.779	48.508	50.376	51.171	54.463
Pasiva	2.862	2.882	2.875	2.887	2.817	2.704	2.691	2.682	2.628	3.408
II. Neto doma { na aktiva	-20.713	-19.243	-20.867	-21.358	-20.745	-20.829	-22.866	-23.720	-25.894	-28.360
Kredit i na banki, neto	-4.498	-3.356	-5.683	-5.983	-5.336	-4.887	-5.995	-3.597	-4.758	-6.408
Kredit i na banki	54	53	54	51	50	50	58	46	47	46
Aukcija na kredit i	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aran`mani za reotkup	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredit i vrz osnova na hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0
Dolgoro~ni kredit i	37	37	37	37	37	37	35	34	34	34
Avansi	7	6	7	4	3	3	3	2	3	2
Ostanato	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Instrumenti	-4.552	-3.409	-5.737	-6.034	-5.386	-4.937	-6.053	-3.643	-4.805	-6.454
Aukcija na blagajni~ki zapisi	-4.552	-3.409	-5.737	-6.034	-5.386	-4.937	-6.053	-3.643	-4.805	-6.454
Neto, Dr`ava	-8.075	-7.461	-6.734	-6.751	-6.781	-6.805	-7.168	-10.818	-11.905	-11.541
1. Kredit i na dr`avata	2.881	2.881	2.881	2.881	2.574	2.574	2.574	2.574	2.574	2.574
Koristewe na kredit od Fondot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obi~en kredit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Otkupeni dr`avni hartii od vrednost	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039
Ostanato	1.842	1.842	1.842	1.842	1.535	1.535	1.535	1.535	1.535	1.535
2. Depoziti na dr`avata	-10.956	-10.342	-9.615	-9.632	-9.355	-9.379	-9.742	-13.392	-14.479	-14.115
A) Vo denari	-4.696	-5.053	-4.552	-5.060	-4.922	-5.152	-4.874	-8.941	-9.893	-9.588
Depozitni pari	-4.696	-5.053	-4.552	-5.060	-4.922	-5.152	-4.874	-8.941	-9.893	-9.588
- Trezorska smetka	-4.314	-4.687	-4.186	-4.683	-4.536	-4.771	-4.493	-8.572	-9.526	-9.207
- Drugi buxetski fondovi	-382	-366	-366	-377	-386	-381	-381	-369	-367	-381
Fond za poddr`ka na monetarnata politika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Vo stranska valuta	-6.260	-5.289	-5.063	-4.572	-4.433	-4.227	-4.868	-4.451	-4.586	-4.527
Depoziti na Centralna vlada	-6.115	-5.144	-4.918	-4.425	-4.285	-4.082	-4.721	-4.304	-4.441	-4.380
od koi: Fond za pati`ta	-69	-61	-61	-61	-61	-61	-61	-61	-61	-367
Drugi depoziti na dr`avata	-145	-145	-145	-147	-148	-145	-147	-147	-145	-147
3. Eksterna smetka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanati stavki, neto	-8.140	-8.426	-8.450	-8.624	-8.628	-9.137	-9.703	-9.305	-9.231	-10.411
Ostanat aktiva	2.424	2.506	2.481	2.472	2.467	2.492	2.541	2.551	2.538	2.551
Ostanata pasiva	-2.484	-2.277	-2.283	-2.219	-2.274	-2.397	-2.382	-2.415	-2.324	-2.304
od koi: Preodna smetka	-166	-20	-57	-15	-14	-28	-48	-40	-43	-21
Kapitalna smetka	-7.016	-7.476	-7.444	-7.619	-7.584	-8.031	-8.634	-8.398	-8.453	-9.512
Rezidualni stavki	-1.064	-1.179	-1.204	-1.258	-1.237	-1.201	-1.228	-1.043	-992	-1.146
Primarni pari	21.111	22.666	21.876	21.781	22.802	23.246	22.951	23.974	22.649	22.695
Gotovi pari vo optek	14.162	13.364	13.362	13.207	14.191	13.086	13.390	14.331	13.385	13.490
Gotovina vo blagajna	909	1.023	918	796	902	944	874	808	859	936
Smetki na banki	6.040	8.279	7.596	7.778	7.709	9.216	8.687	8.835	8.405	8.269
od koi: Zadol`itelna rezerva na devizni depoziti	3.366	4.496	4.670	4.727	4.768	4.793	4.870	4.934	5.005	5.214

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 7
Monetaren pregled
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05	VIII.05	IX.05
I. Neto devizna aktiva	68865	69089	68359	68421	69502	70860	74372	73181	72711	75330
<i>Narodna banka</i>	41824	41909	42743	43139	43547	44075	45817	47694	48543	51055
Aktiva	44686	44791	45618	46026	46364	46779	48508	50376	51171	54463
Pasiva	2862	2882	2875	2887	2817	2704	2691	2682	2628	3408
<i>Depozitni banki</i>	27041	27180	25616	25282	25955	26785	28555	25487	24168	24275
Aktiva	37105	37308	36604	37303	37856	38457	40499	38484	38489	37738
Pasiva	10064	10128	10988	12021	11901	11672	11944	12997	14321	13463
II. Neto doma { na aktiva	26206	27050	28953	30116	32036	31890	30453	28191	27620	27250
1. Doma { ni krediti	61356	62654	65358	66792	68696	68927	68959	66384	65987	67286
od koi: pobaruwawa od dr `avata	-916	-449	749	1118	1608	1407	561	-3060	-4309	-4160
a) Depozitni banki	69431	70115	72092	73543	75477	75732	76127	77202	77892	78827
-vo denari	52575	52792	54327	55178	56524	56206	56348	62070	62288	62702
Dr `ava	1650	1497	1952	2414	2918	2736	2390	7689	7529	7308
Krediti	1648	1495	1950	2413	2917	2733	2388	7687	7525	7304
a) Buxet i ministerstva	1403	1274	1390	1898	2463	2325	2027	7372	7258	7083
b) Fondovi	245	221	560	515	454	408	361	315	267	221
v) Instit. na centralnata dr `avna vlast: sudovi, itn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	2	2	2	1	1	3	2	2	4	4
Nedr `aven sektor	50925	51295	52375	52764	53606	53470	53958	54381	54759	55394
Krediti	45750	46024	47071	47410	48278	48163	48567	48885	49216	49773
<i>Prilagodeni</i>										
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	9160	9336	9468	9548	9595	9141	8934	8868	9220	9229
Presmetana nenaplatena kamata	5175	5271	5304	5354	5328	5307	5391	5496	5543	5621
-vo stranska valuta	16856	17323	17765	18365	18953	19526	19779	15132	15604	16125
Dr `ava	5509	5515	5531	5455	5471	5476	5339	69	67	73
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedr `aven sektor	11347	11808	12234	12910	13482	14050	14440	15063	15537	16052
<i>Prilagodeni</i>										
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	1600	1294	1342	1372	1333	1233	1429	1363	1429	1568
b) Pobaruwawa na Narodna banka od dr `avata	-8075	-7461	-6734	-6751	-6781	-6805	-7168	-10818	-11905	-11541
2. Ostanati stavki, neto	-35150	-35604	-36405	-36676	-36660	-37037	-38506	-38193	-38367	-40036
od koi: pobaruwawa od dr `avata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
za zamrznati devizni { tedni vlogovi	-5177	-5273	-5306	-5355	-5329	-5310	-5393	-5498	-5547	-5625
Presmetana nenaplatena kamata	-29973	-30331	-31099	-31321	-31331	-31727	-33113	-32695	-32820	-34411
Ostanato										

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Monetaren pregled (prodol`uva)
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05	VIII.05	IX.05
M4 Vkupno	95071	96139	97312	98537	101538	102750	104825	101372	100331	102580
M4 (nedr`aven sektor)	93947	94855	96211	97423	100417	101808	103841	100407	99436	101651
M1 (Vkupno)	27885	27123	27406	27303	27455	27316	27376	28494	27643	28181
M1 (nedr`aven sektor)	27595	26584	27006	26948	27111	26993	27142	28285	27425	27906
Gotovi pari vo optek	14162	13364	13362	13207	14191	13086	13390	14331	13385	13490
Depozitni pari (vkupno)	13723	13759	14044	14096	13264	14230	13986	14163	14258	14691
Depozitni pari (nedr`aven sektor)	13433	13220	13644	13741	12920	13907	13752	13954	14040	14416
Depozitni banki	13705	13677	13974	13975	13215	14184	13942	14111	14154	14600
Depozitni pari na ndr`aven sektor	13415	13138	13574	13620	12871	13861	13708	13902	13936	14325
Depozitni pari na dr`avata	290	539	400	355	344	323	234	209	218	275
a) Buxet i ministerstva	115	304	148	80	91	149	97	66	99	138
b) Fondovi	171	232	249	273	252	173	137	143	119	137
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn.	4	3	3	2	1	1	0	0	0	0
Narodna banka - depozitni pari na ndr`aven sektor	18	82	70	121	49	46	44	52	104	91
M2 (Vkupno)	89906	91300	92666	93845	96886	97662	99876	96324	95412	97662
M2 (nedr`aven sektor)	88886	90063	91613	92779	95813	96768	98939	95406	94564	96780
Kvazi-depoziti (vkupno)	62021	64177	65260	66542	69431	70346	72500	67830	67769	69481
Kvazi-depoziti (nedr`aven sektor)	61291	63479	64607	65831	68702	69775	71797	67121	67139	68874
Depozitni banki	62021	64156	65260	66542	69431	70346	72500	67830	67769	69481
Nedr`aven sektor	61291	63458	64607	65831	68702	69775	71797	67121	67139	68874
Denari	20483	20968	21948	23336	24517	25593	26335	20936	19876	20732
Stranska valuta	40808	42490	42659	42495	44185	44182	45462	46185	47263	48142
Depoziti na dr`avata	730	698	653	711	729	571	703	709	630	607
Denari	703	684	646	703	723	570	701	708	628	606
Stranska valuta	27	14	7	8	6	1	2	1	2	1
NBRM - kvazi-depoziti	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0
Nemonetrarni depoziti (vkupno)	5165	4839	4646	4692	4652	5088	4949	5048	4919	4918
<i>Nemonetrarni depoziti vo denari (vkupno)</i>	3464	3078	3122	3159	3155	3123	3140	3166	2938	3177
<i>Nemonetrarni depoziti vo stranska valuta (vkupno)</i>	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882	1981	1741
Nemonetrarni depoziti (nedr`aven sektor)	5061	4792	4598	4644	4604	5040	4902	5001	4872	4871
<i>Nemonetrarni depoziti vo denari (nedr`aven sektor)</i>	3360	3031	3074	3111	3107	3075	3093	3119	2891	3130
<i>Nemonetrarni depoziti vo stranska valuta (nedr`aven sektor)</i>	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882	1981	1741
-Depozitni banki	5165	4839	4646	4692	4652	5088	4949	5048	4919	4918
Nemonetrarni depoziti vo denari - ndr`aven sektor	3360	3031	3074	3111	3107	3075	3093	3119	2891	3130
Nemonetrarni depoziti vo stranska valuta - ndr`aven sektor	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882	1981	1741
Nemonetrarni depoziti vo denari - Dr`ava	104	47	48	48	48	48	47	47	47	47
Nemonetrarni depoziti vo stranska valuta - Dr`ava	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-NBM nemonetrarni depoziti (nedr`aven sektor)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stranska valuta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vkupni depoziti	80909	82775	83950	85330	87347	89664	91435	87041	86946	89090
Vkupni depoziti (nedr`aven sektor)	79785	81491	82849	84216	86226	88722	90451	86076	86051	88161

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8Vкупni depoziti na neдр`авniот сектор
(vo milionu denari)

	30.09.2005	mesečna promena		godi { na promena		struktura
	godina					
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %	vo %
Vкупni depoziti	73.745	1.734	2,4	10.685	16,9	100,0
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	68.874	1.735	2,6	10.420	17,8	93,4
- dolgoročni	4.871	-1	0,0	265	5,8	6,6
2. Spored valuta						
- denarski	23.862	1.095	4,8	1.269	5,6	32,4
- devizni	49.883	639	1,3	9.416	23,3	67,6

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	struktura vo %	30.09.2005	mesečna promena		godi { na promena	
		godina				
		vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vкупni depoziti na naselenieto	100,0	50.742	519	1,0	8.616	20,5
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	95,1	48.233	463	1,0	8.750	22,2
- dolgoročni	4,9	2.509	56	2,3	-134	-5,1
2. Spored valuta						
- denarski	25,4	12.880	-31	-0,2	1.662	14,8
- devizni	74,6	37.862	550	1,5	6.954	22,5
Vкупni depoziti na pretprijatijata	100,0	20.967	851	4,2	1.622	8,4
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	94,6	19.832	1.196	6,4	1.459	7,9
- dolgoročni	5,4	1.135	-345	-23,3	163	16,8
2. Spored valuta						
- denarski	43,7	9.157	780	9,3	-771	-7,8
- devizni	56,3	11.810	71	0,6	2.393	25,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Depozitni pari na naselenie i pretprijatija

	30.09.2005 godina	mesečna promena		godi { na promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Depozitni pari	14.416	376	2,7	1.364	10,5
- Depozitni pari na naselenie	2.683	-32	-1,2	55	2,1
- Depozitni pari na pretprijatija	9.825	417	4,4	1.285	15,0

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Plasmani kaj naselenie i pretprijatija

	30.09.2005 godina	mesečna promena		godi { na promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	65.825	1.072	1,7	11.877	22,0
<i>Denarski plasmani</i>	49.773	557	1,1	4.739	10,5
<i>od toa:</i>					
-pretprijatija	29.921	15	0,1	-1.631	-5,2
-naselenie	19.668	475	2,5	6.278	46,9
<i>Devizni plasmani</i>	16.052	515	3,3	7.138	80,1
<i>od toa:</i>					
-pretprijatija	15.428	487	3,3	6.913	81,2
-naselenie	609	31	5,4	347	132,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 12

Ročna i sektorska struktura na denarskite i deviznite plasmani

	30.09.2005 godina	mesečna promena	godina na promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	50,9	-0,3	-7,2
- dolgoročni	49,1	0,3	7,2
sektorska struktura			
- pretprijatija	60,1	-0,7	-10,0
- naselenie	39,5	0,5	9,8
- ostanato	0,4	0,2	0,2
Devizni plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	28,8	-0,6	-11,1
- dolgoročni	71,2	0,6	11,1
sektorska struktura			
- pretprijatija	96,1	-0,1	0,6
- naselenie	3,8	0,1	0,9
- ostanato	0,1	0,0	-1,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 13

Kamatni stapki

	septemvri 2005 godina	mesečna promena	godina na promena
	vo %	vo procentni poeni	
Kamatna stapka na aukcii i te na blagajnički zapisi (28 dena)	10,00	0,00	1,0
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari	9,35	0,15	2,6
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	12,30	0,06	0,2
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	6,63	0,01	0,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Pazar na pari i kratkoročni hartii od vrednost

Tabela 14

Aukcii na trezorski zapisi

Datum na održavanje	Ponuda	Pobaruvačka	Realizacija	Ponderirana kamatna stopa
iznosi vo milioni denari			vo %	
Državni zapisi so rok na dostasuvawe od 3 meseci				
06.09.2005	600	943	600	10,44
20.09.2005	550	1.021,60	550	10,04
Državni zapisi so rok na dostasuvawe od 6 meseci				
06.09.2005	100	112,1	100	11,20

Izvor: Ministerstvo za finansii

Nadvore { notrgovski i devizni dvižewa vo Republika Makedonija**Tabela 15**Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

	IX.2005	I-IX.2005	IX.2005		IX.2005		I-IX.2005	
			VIII.2005		IX.2004		I-IX.2004	
			iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	365,8	3.059,2	53,2	17,0	54,6	17,5	433,3	16,5
Izvoz	143,8	1.187,6	25,9	22,0	21,4	17,4	227,0	23,6
Uvoz	222,0	1.871,6	27,2	14,0	33,2	17,6	206,3	12,4
Saldo	-78,2	-684,0	-1,3	1,7	-11,9	17,9	20,8	-2,9

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija; presmetkite se izvršeni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 16Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija vo periodot januar - septemvir 2005
godina
(vo milioni evra)

	Obem na stokovna razmena		Učestvo		Izvoz		Uvoz		Pokrienosť na uvozot so izvoz	
	razmena		Učestvo		Izvoz		Uvoz		izvoz	
	iznosi	vo %	iznosi	vo %	iznosi	vo %	iznosi	vo %	iznosi	
REPUBLIKA MAKEDONIJA	3,059.2	100.0	1,187.6	100.0	1,871.6	100.0	1,871.6	100.0	63.5	
od toa:										
Srbija i Crna Gora	416.2	13.6	260.3	21.9	155.9	8.3	166.9			
Germanija	411.8	13.5	218.7	18.4	193.1	10.3	113.2			
Grcija	359.1	11.7	186.9	15.7	172.2	9.2	108.6			
Rusija	248.1	8.1	12.4	1.0	235.7	12.6	5.3			
Italija	215.1	7.0	102.5	8.6	112.6	6.0	91.0			
Bugarija	180.9	5.9	40.3	3.4	140.5	7.5	28.7			
Turcija	96.5	3.2	28.8	2.4	67.7	3.6	42.6			
Slovenija	95.8	3.1	18.5	1.6	77.3	4.1	24.0			
Hrvatska	90.7	3.0	48.4	4.1	42.3	2.3	114.3			
Kina	75.1	2.5	7.6	0.6	67.5	3.6	11.2			
Vkupno (10 najgolemi partneri)	2,189.2	71.6	924.4	77.8	1,264.8	67.6	73.1			

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 17

Nadvore { en dolgoro~en dolg na Republika Makedonija, koristen i sredstva i plateni obvrski
(vo milioni evra)

	Sostojba na dolg		Koristeni sredstva		Plateni obvrski	
	31.08.2005	30.09.2005	VIII-2005	IX-2005	VIII-2005	IX-2005
Oficijalni kreditori	1,017.3	1,033.8	2.0	19.0	5.8	7.0
od toa:						
Multilateral	844.0	863.3	1.9	18.9	4.1	3.2
MMF	42.9	55.7	0.0	12.6	0.8	0.0
MBOR	183.9	184.8	0.6	0.0	2.0	0.0
MFK	5.9	5.6	0.0	0.0	0.0	0.5
MZR	301.2	302.8	0.0	0.7	0.4	0.0
EIB	118.0	116.7	0.8	0.0	0.0	2.1
EKF@P	6.1	6.1	0.0	0.0	0.1	0.0
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	16.9	16.9	0.0	0.0	0.0	0.0
EBOR	68.8	74.3	0.3	5.2	0.5	0.3
EU	90.0	90.0	0.0	0.0	0.2	0.3
MFRZ	10.1	10.4	0.0	0.3	0.0	0.0
EAR	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bilateral	173.3	170.5	0.2	0.1	1.7	3.7
Pariski klub (reprogramirawe 1995)	100.5	101.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nereprogramiran dolg	6.6	6.6	0.0	0.0	0.0	0.0
Pariski klub (reprogramirawe 2000)	3.6	0.0	0.0	0.0	0.0	3.7
Novosklu~eni krediti	62.5	62.9	0.2	0.1	1.7	0.0
Privatni kreditori	596.5	609.8	9.0	13.8	5.1	7.2
od toa:						
Londonski klub	182.6	184.3	0.0	0.0	0.0	0.0
Ostanati privatni kreditori	413.9	425.4	9.0	13.8	5.1	7.2
Banki i finansiski institucii	223.1	227.8	7.6	7.0	2.1	6.5
Nefinansiski privaten sektor	190.8	197.6	1.4	6.8	3.0	0.6
VKUPNO	1,613.8	1,643.6	11.1	32.8	10.9	14.1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 18

Bilans na sostojba na NBRM na 30.09.2005 godina
(vo milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	54,463	Primarni pari	17,481
Pobaruwawa od javniot sektor	3,160	Instrumenti na NBRM	6,454
Pobaruwawa od banki i drugi finansiski organizacii	46	Ograni~eni depoziti	283
Ostanata aktiva	2,551	Devizni obvrski	3,408
		Depoziti na javen sektor	15,793
		Kapitalni smetki	9,512
		Ostanata pasiva	7,289
Vkupno	60,220	Vkupno	60,220

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.